კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი

- მოწმის დაკითხვის ახალი წესი საქართველოში

ავტორები:
გიორგი კაკუბავა
მარიამ ფერტენაძე

თბილისი
2017

ცვლილებები სისხლის სამართლის პროცესში მოწმის დაკითხვის წესთან დაკავშირებით

- 2016 წლის 20 თებერვალს, ძალაში შევიდა მოწმის დაკითხვის ახალი წესი, რომელიც მოწმის მაგისტრატ მოსამართლესთან სავალდებულო დაკითხვას გულისხმობს;

- სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის ზოგადი წესის თანახმად, მოწმის დაკითხვა ხდება სასამართლოში. სსსკ-ის 114-ე მუხლის პირველი ნაწილით გაწერილია საგამონაკლისო შემთხვევები, როდესაც გამოძიების ეტაპზე მოწმე შეიძლება მაგისტრატ მოსამართლესთან დაიკითხოს;

- ყველაზე დიდ პრობლემას სსსკ-ის 114-ე მუხლის მეორე ნაწილი წარმოადგენს: ***ბრალდების მხარის შუამდგომლობით გამოძიების ადგილის ან მოწმის ადგილსამყოფლის მიხედვით მაგისტრატი მოსამართლის წინაშე მოწმედ შეიძლება ასევე დაიკითხოს გამოსაკითხი პირი, თუ არსებობს ფაქტი ან/და ინფორმაცია, რომელიც დააკმაყოფილებდა ობიექტურ პირს, რათა დაესკვნა პირის მიერ სისხლის სამართლის საქმის გარემოებათა დასადგენად საჭირო ინფორმაციის შესაძლო ფლობის ფაქტი, და ეს პირი გამოკითხვაზე უარს ამბობს;***

ცვილილებები სისხლის სამართლის პროცესში მოწმის დაკითხვის წესთან დაკავშირებით

- სსსკ-ის 114-ე მუხლის პირველი ნაწილის შემთხვევებში დაცვის მხარე ესწრება მოწმის დაკითხვის პროცესს, რაც შეეხება 114-ე მუხლის მეორე ნაწილს, კანონით დაცვის მხარეს დაკითხვაზე დასწრება ეკრძალება;
- მიმდინარე წლის 29 თებერვალს, ახალი წესით პირველი მოწმე დაიკითხა;
- 2016 წლის 1 მარტიდან 2016 წლის 1 სექტემბრამდე, სსსკ-ის 114-ე მუხლის მეორე ნაწილით, მაგისტრატ მოსამართლესთან შევიდა 20 ***შუამდგომლობა*** მოწმის დაკითხვის შესახებ; სასამართლოს მიერ ყველა შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა;
- 2016 წლის 1 მარტიდან 2016 წლის 1 სექტემბრამდე, სსსკ-ის 114-ე მუხლის პირველი ნაწილით მაგისტრატ მოსამართლესთან შევიდა 29 ***შუამდგომლობა*** მოწმის დაკითხვის შესახებ; სასამართლოს მიერ 3 შუამდგომლობა არ დაკმაყოფილდა;

მოწმის დაკითხვის ახალი წესის გამოყენება კონკრეტულ დანაშაულებთან დაკავშირებით

- 2016 წლის 1 მარტიდან 2016 წლის 1 სექტემბრამდე, სსსკ-ის 114-ე მუხლის მეორე ნაწილით მოწმის მაგისტრატ მოსამართლესთან დაკითხვა გამოყენებულ იქნა შემდეგი დანაშაულებში:

- *სსკ-ის 125-ე მუხლი (ცემა); წარდგენილ იქნა 7 შუამდგომლობა;*

- *სსკ-ის 180-ე მუხლი (თაღლითობა); წარდგენილ იქნა 3 შუამდგომლობა;*

- *სსკ-ის 333-ე მუხლი (სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტება); წარდგენილ იქნა 9 შუამდგომლობა;*

- *სსკ-ის 362-ე მუხლი (ყალბი დოკუმენტის, ბეჭდის, შტამპის ან ბლანკის დამზადება, გასაღება ან გამოყენება); წარდგენილ იქნა 1 შუამდგომლობა*

მოწმის დაკითხვის ახალი წესის გამოყენება კონკრეტულ დანაშაულებთან დაკავშირებით

- 2016 წლის 1 მარტიდან 2016 წლის 1 სექტემბრამდე, სსსკ-ის 114-ე მუხლის პირველი ნაწილით მოწმის მაგისტრატ მოსამართლესთან დაკითხვა გამოყენებულ იქნა შემდეგი დანაშაულებში:
- *სსკ-ის 125-ე მუხლი (ცემა); წარდგენილ იქნა 2 შუამდგომლობა;*
- *სსკ-ის 137-ე მუხლი (გაუპატიურება); წარდგენილ იქნა 3 შუამდგომლობა;*
- *სსკ-ის 144-ე მუხლი (მძევლად ხელში ჩაგდება); წარდგენილ იქნა 1 შუამდგომლობა;*
- *სსკ-ის 177-ე მუხლი (ქურდობა); წარდგენილ იქნა 6 შუამდგომლობა;*
- *სსკ-ის 178-ე მუხლი (ძარცვა); წარდგენილ იქნა 3 შუამდგომლობა;*
- *სსკ-ის 180-ე მუხლი (თაღლითობა); წარდგენილ იქნა 6 შუამდგომლობა*

მოწმის დაკითხვის ახალი წესის გამოყენება კონკრეტულ დანაშაულებთან დაკავშირებით

- სსკ-ის 181-ე მუხლი (გამოძალვა); წარდგენილ იქნა 1 შუამდგომლობა ;
- სსკ-ის 185-ე მუხლი (ქონებრივი დაზიანება მოტყუებით); წარდგენილ იქნა 1 შუამდგომლობა;
- სსკ-ის 187-ე მუხლი (ნივთის დაზიანება ან განადგურება); წარდგენილ იქნა 1 შუამდგომლობა;
- სსკ-ის 194-ე მუხლი (უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია); წარდგენილ იქნა 1 შუამდგომლობა;
- სსკ-ის 333-ე მუხლი (სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტება); წარდგენილ იქნა 1 შუამდგომლობა;
- სსკ-ის 362-ე მუხლი (ყალბი დოკუმენტის, ბეჭდის, შტამპის ან ბლანკის დამზადება ან გამოყენება); წარდგენილ იქნა 1 შუამდგომლობა;
- სსკ-ის 118-ე მუხლი (ჯანმრთელობის განზრახ ნაკლებად მძიმე დაზიანება); წარდგენილ იქნა 1 შუამდგომლობა;
- სსკ-ის 151-ე მუხლი (მუქარა); წარდგენილ იქნა 1 შუამდგომლობა;
- სსკ-ის 109-ე მუხლი (განზრახ მკვლელობა დამამძიმებელ გარემოებაში); წარდგენილ იქნა 1 შუამდგომლობა;
- სსკ-ის 338-ე მუხლი (ქრთამის აღება); წარდგენილ იქნა 1 შუამდგომლობა

მოწმის დაკითხვის ახალი წესის გამოყენება ქალებისა და არასრულწლოვნების მიმართ

- 2016 წლის 1 მარტიდან 2016 წლის 1 სექტემბრამდე, სსსკ-ის 114-ე მუხლის მეორე ნაწილით, პროკურატურამ 5 შუამდგომლობით მიმართ სასამართლოს ქალების დასაკითხად; არასრულწლოვნის მიმართ არც ერთი შუამდგომლობა არ ყოფილა;

- 2016 წლის 1 მარტიდან 2016 წლის 1 სექტემბრამდე, სსსკ-ის 114-ე მუხლის პირველი ნაწილით, პროკურატურამ 13 შუამდგომლობით მიმართ სასამართლოს ქალების დასაკითხად; არასრულწლოვნის მიმართ არც ერთი შუამდგომლობა არ ყოფილა;

საგამოძიებო ორგანოში მოწმის გამოკითხვისას იდენტიფიცირებული პრობლემები

- ხშირად გამომძიებელი არ აწვდის პირს ინფორმაციას იმასთან დაკავშირებით, რომ გამოკითხვის დროს მიღებულ ინფორმაციაზე არ ვრცელდება სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობა;

- ხშირად გამომძიებელი არ აწვდის პირს ინფორმაციას იმასთან დაკავშირებით, რომ მას უფლება გაქვთ არ მისცეს ჩვენება გამოკითხვის ეტაპზე და მოითხოვოს მაგისტრატ მოსამართლესთან დაკითხვა;

- ფიქსირდება შემთხვევები, როდესაც საგამოძიებო ორგანოს თანამშრომლები ცდილობენ ზეგავლენა მოახდინონ გამოსაკითხ პირებზე, რათა მათ გამოკითხვის ეტაპზე ითანამშრომლონ გამოძიებასთან და უარი თქვან სსსკ-ის 114-ე მუხლით მინიჭებული უფლებების გამოყენებაზე (მაგისტრატ მოსამართლესთან დაკითხვაზე);

მადლობა ყურადღებისთვის